

این است ... صادق هدایت

(نگاهی بر نیم قرن کتابشناسی توصیفی صادق هدایت)

(از سال ۱۳۳۲ تا ۱۳۸۰ ه. ش)

نویسنده:

بهنام اسماعیلی

(کارشناس ارشد زبان و ادبیات فارسی)

سرشناسه

عنوان و نام پدید آور

مشخصات نشر

مشخصات ظاهری

شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۷۸۵۴-۶۸-۸

شابک

وضعیت فهرست نویسی

موضوع

موضوع

موضوع

موضوع

رده بندی کنگره

رده بندی دیویی

شماره کتابشناسی ملی

اطلاعات رکورد کتابشناسی

نشر گنجور

نام اثر: این است ... صادق هدایت (نگاهی بر نیم قرن کتابشناسی توصیفی صادق

هدایت) (از سال ۱۳۳۰ تا ۱۳۸۰ ه.ش)

نویسنده: بهنام اسماعیلی

ناشر: گنجور

صفحه آرا: الهه حسین آبادی

طراح جلد: گنجور

سال و نوبت چاپ: اول - ۱۴۰۰

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۸۵۴-۶۸-۸

قیمت: ۱۵۰۰۰۰ تومان

نشانی: تهران، میدان انقلاب، ابتدای کارگر جنوبی، کوچه شهدای ژاندارمری، پلاک

۱۲۷، تلفن: ۰۹۱۲۰۶۱۷۲۸۳-۰۲۱۶۶۴۹۱۰۵۶ (www.ganjoorpub.ir)

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
مقدمه.....	۱۱
سرآغاز سخن.....	۱۵
فصل اول : کتابشناسی، چیست و انواع / ۱۷	
- تعریف اصطلاح کتابشناسی.....	۱۸
- تاریخچه و پیشینه کتابشناسی.....	۲۱
الف) کتابشناسی در جهان.....	۲۱
ب) کتابشناسی در اسلام و ایران.....	۲۴
- اهمیت، ضرورت و کارکردهای کتابشناسی.....	۲۶
انواع و اقسام کتابشناسی.....	۳۰
الف) انواع کتابشناسی از نظر هدف.....	۳۱
ب) انواع کتابشناسی از نظر دامنه موضوعی.....	۳۱
ج) انواع کتابشناسی از نظر محدوده جغرافیایی.....	۳۱
د) انواع کتابشناسی از نظر زمانی.....	۳۲
هـ) انواع کتابشناسی از نظر شمول.....	۳۲
و) انواع کتابشناسی از لحاظ اطلاعات کتابشناختی.....	۳۲
ز) انواع کتابشناسی از نظر کتابشناختی.....	۳۲
کلیدهای دیگر.....	۳۳
ح) کتابشناسی ها از نظر شیوه تنظیم.....	۳۳
ط) انواع کتابشناسی از نظر انتفاعی.....	۳۴
ی) انواع کتابشناسی از نظر وضعیت نشر.....	۳۴

۳۴	ک) دیگر انواع کتابشناسی
۳۵	بررسی کارنامه هدایت پژوهی در ایران
۳۵	روند موضوعی هدایت پژوهی

فصل دوم: زندگینامه اجمالی صادق هدایت، معرفی آثار / ۳۹

۴۰	سالشمار زندگی صادق هدایت
۴۶	شرح حال صادق هدایت به زبان خودش
۴۷	معرفی اجمالی آثار هدایت
۵۶	تاریخچه مختصر داستان نویسی معاصر (ظهور صادق هدایت و محمدعلی جمالزاده)
۵۸	پایه گذار اصلی داستان نویسی معاصر
۵۹	هدایت و رسالت هنرمند
۶۱	هدایت، منتقد ادبی معاصر
۶۲	شم سیاسی هدایت
۶۴	تأثیر هدایت بر جامعه
۶۵	مجهول بودن مقام ادبی هدایت
۶۶	اخلاق و ویژگی های شخصیتی هدایت
۶۸	عشق به وطن و تلاش در تدوین فرهنگ عامیانه ایران (فولکلور)
۷۰	روش کار هدایت در گردآوری فرهنگ شفاهی ایران
۷۱	مفاهیم و مضامین اصلی آثار هدایت
۷۱	بینش حاکم بر آثار هدایت
۷۲	فلسفه مرگ اندیشی هدایت
۷۳	زن در آثار هدایت
۷۷	فلسفه دردهای هدایت
۷۸	هدایت و آمریکا ستیزی
۷۹	مختصات سبک نویسندگی هدایت (شخصیت ها و نثر نوشته ها)
۷۹	روانشناسی شخصیت های داستان های هدایت - بازتاب مدرنیته در آثار هدایت

۸۰	ویژگی های نثر صادق هدایت
۸۱	سبک نگارش و بیان طنز هدایت
۸۳	شخصیت های داستانی
۸۵	سبک هدایت
۸۶	ریشه تنهایی درونی هدایت
۸۶	وظیفه هدایت پاسخ به مشکلات نیست
۸۸	توجه به جامعه
۸۹	زمینه ها و علل خودکشی هدایت
۹۱	شکست و پیروزی؛ مرگ و زندگی
۹۳	فصل سوم: کتابشناسی توصیفی صادق هدایت از سال ۱۳۳۰ تا سال ۱۳۸۰ هـ ش /
۹۴	الف
۹۵	۱. ادب پاری (پاره های ادب)
۹۶	۲. ارزیابی آثار و آرای هدایت (هدایت در بوته نقد و نظر)
۱۰۳	۳. آری بوف کور هدایت را باید سوزانید
۱۰۶	۴. از پندار تا یقین (مروری بر خیام هدایت، ذکاء الملک و دشتی)
۱۰۷	۵. -از مرز انزوا (مجموعه کارت پستال های صادق هدایت)
۱۱۰	۶. از نیما تا روزگار ما (تاریخ ادب فارسی معاصر)
۱۱۳	۷. استادان داستان (مجموعه ای از آثار معروفترین نویسندگان جهان)
۱۱۵	۸. آشنایی با صادق هدایت، دو جلد (آنچه صادق هدایت به من گفت و صادق هدایت چه می گفت)
۱۲۱	۹. انتظار (به مناسبت سومین سالگرد هدایت)
۱۲۳	۱۰. اندوه بی پایان و چند داستان دیگر
۱۲۴	۱۱. آنکس که با سایه اش حرف می زد
۱۳۱	۱۲. این است بوف کور (تفسیری بر بوف کور هدایت)
۱۳۳	۱۳. آورندگان اندیشه خطا (سیر در احوال صادق هدایت و احمد کسروی)

ب	۱۳۸
۱۴. بازتاب اسطوره در بوف کور (ادیپ یا مادینه جان)	۱۳۹
۱۵. بحث کوتاهی درباره صادق هدایت	۱۴۲
۱۶. بررسی آثار هدایت از نظر روانشناسی	۱۴۷
۱۷. برگزیده متون نثر فارسی	۱۴۹
۱۸. بر مزار صادق هدایت	۱۵۰
۱۹. بوف کور (درباره زندگی و هنر صادق هدایت)	۱۵۲
پ	۱۵۴
۲۰. پنج شعله جاوید (آثاری از هدایت، علوی، چوبک، شین پرتو و جمالزاده)	۱۵۵
ت	۱۵۷
۲۱. تأویل بوف کور (قطعه زندگی)	۱۵۸
۲۲. تاریخ تحول نثر فارسی معاصر	۱۶۳
۲۳. تحقیق درباره بوف کور هدایت و لوهمانیسم از نظر ژان پل سارتر	۱۶۶
۲۴. تصویر هدایت	۱۶۸
ج	۱۶۹
۲۵. چهار چهره (خاطرات و تفکرات درباره نیما یوشیج، صادق هدایت، عبدالحسین نوشین و ذبیح بهروز)	۱۷۰
۲۶. چون سبوی تشنه (ادبیات معاصر فارسی)	۱۷۲
۲۷. چهار سرو افسانه (پژوهشی در آثار و اندیشه های نویسندگان معاصر)	۱۷۶
۲۸. چهارمقاله (مبانی التزام در ادبیات ماتریالیستی، نگاهی به جهان بینی صادق هدایت)	۱۷۹
ح	۱۸۱
۲۹. حسرتی، نگاهی و آهی (آلبوم عکس های هدایت)	۱۸۲
خ	۱۸۳
۳۰. خرچسونه ها	۱۸۴
۳۱. خلاصه داستان های کوتاه فارسی از آغاز تا امروز	۱۸۵

۳۲. خودکشی هدایت	۱۸۶
.....	۱۹۶
۳۳. داستان کوتاه ایران (۲۳ داستان از ۲۳ نویسنده معاصر)	۱۹۷
۳۴. داستان نویسان امروز	۲۰۰
۳۵. داستان یک روح	۲۰۱
۳۶. درباره زندگی و آثار هدایت	۲۱۱
۳۷. درباره ظهور و علایم ظهور	۲۱۳
۳۸. در سرزمین خوشبختی (فیلمنامه)	۲۱۷
۳۹. دریای گوهر (شامل گزیده ترین مقالات و داستان های کوتاه از نویسندگان معاصر)	۲۱۸
.....	۲۱۹
۴۰. راجع به صادق هدایت صحیح و دانسته قضاوت کنیم	۲۲۰
۴۱. روان از هم گسیخته (بوف کور)	۲۲۸
۴۲. روانکاو و ادبیات (دومتن، دو انسان، دو جهان، از بهرام گور تا راوی بوف کور)	۲۳۰
۴۳. روشنگران ایرانی و نقد ادبی	۲۳۷
۴۴. روی دیگر سکه هدایت (۲۶ داستان عاشقانه هدایت)	۲۴۰
.....	۲۴۱
۴۵. زندگی، عشق و مرگ از دیدگاه هدایت (نگاهی نو به بوف کور و دیگر عاشقانه های صادق هدایت)	۲۴۲
۴۶. زندگانی و آثار صادق هدایت	۲۵۲
۴۷. زندگی و آثار صادق هدایت	۲۵۵
.....	۲۶۲
۴۸. سواد و بیاض (مجموعه مقالات) جلد اول	۲۶۳
۴۹. سیر سخن (برگزیده نثر پارسی) (شامل شرح احوال معروف ترین نویسندگان و شاعران ایران، از قدیم ترین ازمنه تا عصر حاضر و برگزیده آثار آنها)	۲۶۴
.....	۲۶۵

۵۰.	شاهکارهای نثر فارسی (جلد ۲) جمalzاده و هدایت (برگزیده ترین آثار جمalzاده و هدایت)	۲۶۶
۵۱.	شکست سکوت (روایتی دیگر از بوف کور)	۲۶۷
۵۲.	شناخت نامه صادق هدایت	۲۶۸
۵۳.	شیادی های ادبی و آثار صادق هدایت	۲۸۴
۲۹۲	ص	
۵۴.	صادق هدایت	۲۹۳
۵۵.	صادق هدایت	۲۹۴
۵۶.	صادق هدایت از افسانه تا واقعیت	۲۹۵
۵۷.	صادق هدایت داستان نویس (برگزیده ای از داستان های کوتاه صادق هدایت)	۳۰۵
۵۸.	صادق هدایت در گذر زمان	۳۰۷
۵۹.	صادق هدایت، سه قطره خون (نقدها و نظرها) به همراه متن داستان و ترجمه انگلیسی	۳۱۸
۶۰.	صادق هدایت و روانکاوی آثارش	۳۲۰
۶۱.	صادق هدایت و مرگ نویسنده	۳۲۳
۶۲.	صادق هدایت و هراس از مرگ (بوف کور، تاریخ فرهنگی و اسطوره شناسی) ساخت	
۳۲۹	شکنی روان تحلیل گرایانه بوف کور	
۳۳۹	ع	
۶۳.	عشق کشی	۳۴۰
۶۴.	عشق و مرگ در آثار صادق هدایت	۳۴۱
۶۵.	عقاید و افکار درباره صادق هدایت پس از مرگ	۳۴۲
۳۴۶	ف	
۶۶.	فرهنگ داستان نویسان امروز ایران از آغاز تا امروز	۳۴۷
۶۷.	فلسفه پوچی (کافکا، کامو، خیام و هدایت)	۳۴۸
۳۵۰	ق	

داستان کوتاه، رمان (مطالعه ای در شناخت ادبیات داستانی و نگاهی کوتاه به	۶۸
داستان نویسی معاصر ایران)	۳۵۱
ک	۳۵۵
۶۹. کتابشناسی صادق هدایت	۳۵۶
۷۰. کتاب صادق هدایت	۳۵۸
م	۳۶۱
۷۱. متن کامل بوف کور و زنده به گور (نقدی بر بوف کور)	۳۶۲
۷۲. مرد اثیری (در شناخت زندگی، مرگ و اندیشه های صادق هدایت) به مناسبت	
پنجاهمین سالگرد فوت هدایت	۳۶۳
۷۳. مروری بر تاریخ ادب و ادبیات امروز ایران (نثر، داستان)	۳۷۳
۷۴. منشأ شخصیت در ادبیات داستانی	۳۷۶
۷۵. من و هدایت (جستارهایی در آسیب شناسی و شاخصه های بارز آثار هدایت)	۳۷۹
ن	۳۸۱
۷۶. نابغه یا دیوانه (ناگفته ها درباره صادق هدایت)	۳۸۲
۷۷. نامه های هدایت	۳۹۰
۷۸. نسل جوان ایران و بوف کور	۳۹۳
۷۹. نظرات نویسندگان بزرگ خارجی درباره صادق هدایت و آثار او	۳۹۶
۸۰. نقد آثار صادق هدایت	۴۰۳
۸۱. نقد و تفسیر آثار صادق هدایت	۴۱۰
۸۲. نمونه هایی از نظم و نثر فارسی	۴۱۴
۸۳. نوشته های پراکنده صادق هدایت	۴۱۵
۸۴. نوشته های فراموش شده هدایت	۴۱۸
۸۵. نویسندگان پیشرو ایران (مروری بر قصه نویسی، رمان نویسی، نمایشنامه نویسی و نقد	
ادبی) از مشروطیت تا ۱۳۵۰	۴۱۹
و	۴۲۵

مقدمه

بی گمان یکی از بهترین راه‌های شناخت هر جامعه مطالعه و بررسی ادبیات آن است. ادبیات بهتر از هر چیز دیگری فرهنگ، دین، سیاست، آداب و رسوم، جهان‌بینی و تفکر حاکم بر جامعه را معرفی می‌کند.

به همین دلیل امروزه ادبیات را نه فقط به خاطر التذاذ ادبی و لذت بردن از سحر کلام شاعران و نویسندگان بلکه از زاویه‌های مختلفی چون روان‌شناسی و جامعه‌شناسی نیز بررسی و مطالعه می‌کنند.

حتی بسیاری از مشرق‌شناسان اروپایی قبل از هر کار دیگری به مطالعه و بررسی آثار ادبی مشرق زمینی‌ها و بخصوص ایران پرداختند و در این راستا به دستاوردهای شایان توجهی هم رسیدند البته از علت و نیت این نوع مطالعات می‌گذریم چون در حیطه‌ی این مقال نیست.

در میان آثار ادبی، آثار داستانی از قدیم به دلیل جذابیت‌های خاص خود جذابیت بیشتری داشته است و گواه این موضوع داستان‌پردازی‌های شاعران و نویسندگان مختلف از سده‌های دور تا هم اکنون و تقلیدهای متعدد از آثار داستانی موفق در طول تاریخ است.

از واپسین سال‌های سده‌ی گذشته که داستان‌نویسی به روش و اسلوب مغرب زمینی‌ها رواج پیدا کرد، نویسندگان تلاش کردند که آثار خود را با پیروی و دنباله‌روی از آن روش‌ها به وجود آورند در این میان کسانی خوش درخشیدند و آثار بسیار فاخر و ارجمندی را خلق کردند که نه تنها ادبیات ما را از نظر سطح و جایگاه در میان اقران سربلند می‌کرد بلکه راه را برای آیندگان که در پی می‌آمدند و لابد دل در گرو نوشتن و خلق آثار ادبی داشتند هموار می‌کرد. بزرگانی چون محمد علی جمال‌زاده، صادق هدایت، بزرگ علوی و...

در این میان صادق هدایت به گونه‌ای خاص و ویژه مورد توجه قرار گرفت. نوشته‌های او موافقان و مخالفان خاص خود را داشته و هنوز دارد علت اصلی این توجه ویژه علاوه بر اسلوب و روش خاص هدایت زندگی شخصی او بود که مورد توجه و کنجکاوی بسیار قرار گرفت. این زندگی شخصی را می‌توان گفت کاملاً شخصی هم نبود زیرا که وقتی شخصی مانند صادق هدایت از سوی افراد زیادی مورد توجه است لاجرم افرادی هم از سخن و فکر و زیست او تبعیت می‌کنند و این مساله باعث می‌شود که گاه زندگی یک فرد بزرگ از حیطه‌ی شخصی بودن و فقط مربوط به خود بودن خارج شده و انگار تبدیل به یک جریان و تفکر می‌شود. به هر روی صادق هدایت دهه‌هاست مورد بی‌رحمانه‌ترین حملات و شدیدترین توجّهات مثبت و منفی قرار گرفته است به طوری که کمتر نویسنده‌ای از میان معاصران در این زمینه با او قابل قیاس است. درباره‌ی او کتاب‌ها و مقالات و سخنرانی‌ها بسیار است و اگر پاورقی‌های نشریات و گاه نوشته‌های پراکنده و کوتاه را نیز اضافه کنیم می‌توان گفت درباره‌اش نظرات فراوان است و اقوای بسیار و کاملاً متنوع و گوناگون اما گاه این نوشته‌ها دسته‌بندی و طبقه‌بندی نشده است به طوری که وقتی دانشجو یا هر فرد علاقمندی بنای مطالعه و شناخت صادق هدایت را دارد درست و دقیق نمی‌داند که دیگران تاکنون چه کرده و چه آثاری درباره‌ی او نوشته‌اند و چه نظر و عقیده‌ای داشته‌اند و کدام نظرات و دیدگاه‌ها و آثار با هم در یک گروه قرار می‌گیرند و یا هر یک از این آثار خلق شده از چه زاویه‌ای به این موضوع پرداخته‌اند.

اما خوشبختانه آنچه آقای بهنام اسماعیلی در این اثر حاضر آورده است و به حق با حوصله‌ای بسیار وافر و دقت و تلاش فراوان آن را به سرانجام رسانده‌اند درست پاسخگوی همین امر است و می‌توان آن را به هر فرد علاقمند و هر دانشجو و استادی معرفی کرد تا براساس طبقه‌بندی الفبایی که در این کتاب معین شده است پی ببرد که هر یک از آثار که درباره‌ی هدایت و آثار او به وجود آمده‌اند چه دیدگاهی دارند و چگونه به این امر پرداخته‌اند و هر کس براساس آنچه در پی آن است باید از کدام آثار بهره بگیرد.

آنچه این بنده با مشاهده‌ی این کتاب به آن رسیدم این است که بسیار لازم و بایسته‌ی هر کتابخانه‌ای است تا جستجوگران را از جستجوی بی‌مورد و بیهوده در میان آثار درست و دقیق بر سر اصل مطلب بنشانند امید که درباره‌ی کتاب‌شناسی بزرگان دیگر نیز چنین اثر ارزشمندی شاخته و پرداخته شود.

استاد صمد طاهری

(دانشجوی دکتری زبان و ادبیات فارسی دانشگاه ارومیه)